

5 Wiosna Ludów 1848–1849

WYMAGANIA WYNIKAJĄCE Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

XXX. Europa i świat po kongresie wiedeńskim.

Uczeń:

4) wyjaśnia genezę i skutki Wiosny Ludów.

Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

5) charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów w Europie, uwzględniając udział Polaków.

CZAS ZAJĘĆ

2 godziny lekcyjne

CELE LEKCJI

Uczeń:

ZNA

- daty: 1848–1849, 22 II 1848, 25 II 1848, III 1848, III 1848–VIII 1849, V 1848, 1850, 1852
- postacie: Ludwika Filipa I, Napoleona III (Karola Ludwika Napoleona Bonaparte), Fryderyka Wilhelma IV, Ferdynanda I, Klemensa von Metternicha, Lajosa Kossutha, Józefa Bema, Wojciecha Chrzanowskiego, Giuseppe Mazziniego, Giuseppe Garibaldiego

ROZUMIE

- pojęcia: Wiosna Ludów, bankiety polityczne, rewolucja lutowa, II Republika Francuska, swobody demokratyczne, II Cesarstwo, rewolucja marcowa, uwłaszczenie chłopów, sejm węgierski w Preszburgu, społeczeństwo obywatelskie, idea narodowa
- znaczenie powołanego we Frankfurcie ogólnoniemieckiego parlamentu

POTRAFI

- wymienić przyczyny i skutki Wiosny Ludów w Europie
- wyjaśnić, dlaczego w niektórych państwach (np. w Wielkiej Brytanii czy Rosji) nie doszło do wystąpień rewolucyjnych
- omówić przebieg rewolucji lutowej
- omówić przebieg Wiosny Ludów

Materiał realizowany na pierwszej godzinie lekcyjnej

I. WPROWADZENIE

Podajemy temat i główny cel lekcji.

Na wstępie zadajemy pytania:

- W jaki sposób podważano ład wiedeński?
- Jakie postulaty się pojawiały i w których państwach?

Cytujemy słowa francuskiego filozofa Alexisa de Tocqueville'a: „Śpimy na wulkanie. Nie czujemy, że ziemia zaczyna drgać. Dmucha wiatr rewolucji, burze widać na horyzoncie”. Pytamy uczniów, jak rozumieją te słowa w kontekście nastrojów panujących wówczas w społeczeństwie europejskim.

Wprowadzamy pojęcie Wiosny Ludów; tłumaczymy skąd się ono wzięło, dlaczego doszło w Europie do masowych wystąpień ludności.

II. ROZWINIĘCIE

Uczniowie będą pracować metodą JIGSAW. Dzielimy klasę na grupy, każdej z nich dajemy instrukcję. ►

Grupa I

Korzystając z podręcznika (s. 48–51), zbierzcie informacje i przygotujcie zwięzłą notatkę na temat przebiegu Wiosny Ludów we Francji. Zwróćcie uwagę na: przyczyny (m.in. na to, jakie grupy społeczne się buntowały i jakie postulaty głosiły), najważniejsze postacie i wydarzenia w toku trwania Wiosny Ludów oraz jej skutki (głównie polityczne i społeczne).

Grupa II

Korzystając z podręcznika (s. 52–53), zbierzcie informacje i przygotujcie zwięzłą notatkę na temat przebiegu Wiosny Ludów w Niemczech. Zwróćcie uwagę na: przyczyny (m.in. na to, jakie grupy społeczne się buntowały i jakie postulaty głosiły), najważniejsze postacie i wydarzenia w toku trwania Wiosny Ludów oraz jej skutki (głównie polityczne i społeczne).

Grupa III

Korzystając z podręcznika (s. 54), zbierzcie informacje i przygotujcie zwięzłą notatkę na temat przebiegu Wiosny Ludów w Austrii. Zwróćcie uwagę na: przyczyny (m.in. na to, jakie grupy społeczne się buntowały i jakie postulaty głosiły), najważniejsze postacie i wydarzenia w toku trwania Wiosny Ludów oraz jej skutki (głównie polityczne i społeczne).

Grupa IV

Korzystając z podręcznika (s. 54–55), zbierzcie informacje i przygotujcie zwięzłą notatkę na temat przebiegu Wiosny Ludów na Węgrzech. Zwróćcie uwagę na: przyczyny (m.in. na to, jakie grupy społeczne się buntowały i jakie postulaty głosiły), najważniejsze postacie i wydarzenia w toku trwania Wiosny Ludów oraz jej skutki (głównie polityczne i społeczne).

Grupa V

Korzystając z podręcznika (s. 55–56), zbierzcie informacje i przygotujcie zwięzłą notatkę na temat przebiegu Wiosny Ludów w Italii. Zwróćcie uwagę na: przyczyny (m.in. na to, jakie grupy społeczne się buntowały i jakie postulaty głosiły), najważniejsze postacie i wydarzenia w toku trwania Wiosny Ludów oraz jej skutki (głównie polityczne i społeczne).

Po upływie kwadransa grupy mieszają się między sobą w taki sposób, aby w nowych składach osobowych znalazł się jeden przedstawiciel każdego wcześniejszego zespołu. Jako eksperci tłumaczą kolejno pozostałym członkom zagadnienia, z którymi się zapoznali, pracując w poprzednich grupach. Potem wspólnie uzupełniają karty pracy. ► Po zakończeniu zadania sprawdzamy podane odpowiedzi i omawiamy je z uczniami.

III. PODSUMOWANIE

Prosimy uczniów o wskazanie na mapie w podręczniku (m12, s. 57) państw, w których doszło do wystąpień rewolucyjnych w latach 1848–1849, a następnie o wymienienie państw, których nie objęła Wiosna Ludów. Pytamy, dlaczego akurat tam nie doszło do wystąpień ludności. Na koniec uczniowie podają skutki Wiosny Ludów.

METODY KONTROLI

Proponujemy układankę „Trimino. Wiosna Ludów”. Rozdajemy jeden zestaw na parę i uczniowie przystępują do układania pasujących do siebie tematycznie trójkątów, tak aby utworzyć z nich figurę gwiazdy.

Można przygotować także własne elementy układanki, korzystając z dostępnych w Internecie generatorów Trimino. Uczniowie mogą układać mniej lub bardziej skomplikowane figury (np. cztero- lub dziewięcioelementowe trójkąty, dwunastoelementowe gwiazdy czy składające się z trzydziestu trójkątów sześciokąty).

PRACA DOMOWA

1. Wykonaj polecenia 1–3 z podręcznika (s. 49) na podstawie ilustracji i jej opisów (m1, s. 48, m2, s. 49), a także wiedzy pozaźródłowej.
2. Wykonaj polecenie 1 ze s. 58 podręcznika, odnosząc się do ilustracji i jej opisu (m13, s. 58).

Materiał realizowany na drugiej godzinie lekcyjnej

I. WPROWADZENIE

Podajemy temat (*Skutki Wiosny Ludów*) i główny cel lekcji (*Dowiem się, jaki wpływ na polityczno-społeczne dzieje Europy wywarła Wiosna Ludów i jakie były najważniejsze wydarzenia w czasie jej trwania*).

II. ROZWINIĘCIE

Rozdajemy w klasie karty pracy. Uczniowie samodzielnie wykonują zadania 1–3, a po ich rozwiązaniu wszyscy wspólnie pod nadzorem nauczyciela sprawdzają odpowiedzi.

III. PODSUMOWANIE

Zadajemy pytanie:

- Czy słuszne jest stwierdzenie, że Wiosna Ludów podważyła ład wiedeński w Europie?

Odpowiedzi zapisujemy na tablicy (można ją podzielić na dwie części – dla zwolenników i przeciwników tezy zawartej w pytaniu).

METODY KONTROLI

Uczniowie rozwiązują zadania w aplikacji learningapps.org.

PRACA DOMOWA

Wykonaj zadanie 4 w karcie pracy.